

Granskning av stadens interna kontroller för att motverka välfärdsbrott

Granskningens inriktning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerås stad granskat stadens interna kontroller för att motverka välfärdsbrott. Syftet med granskningen är att bedöma om individ- och familjenämnden, nämnden för personer med funktionsnedsättning respektive utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har säkerställt en god intern kontroll för att motverka, upptäcka och förhindra välfärdsbrott i verksamheten.

Iakttagelser och slutsatser

Vår sammantagna bedömning är att nämnderna inte fullt ut har säkerställt en god intern kontroll för att motverka, upptäcka och förhindra välfärdsbrott i verksamheten. Nämndernas internkontrollplaner omfattar i flera fall inte någon risk kopplat till välfärdsbrott, fusk eller oegentligheter. Risken för bristande uppföljning av avtal finns med som gemensam process i den stadsövergripande internkontrollplanen. Flera enheter saknar även dokumenterade riskanalyser eller internkontrollplaner. Vidare har enheternas kontroller i flera fall inte utvecklats baserat på en riskanalys.

Gemensamt för samtliga nämnder är att befintliga kontrollsystem finns på plats och skapar förutsättningar för att upptäcka och förhindra oegentligheter. Granskade nämnder har exempelvis identifierat flera oegentligheter (eller välfärdsbrott), exempelvis felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt anordnare eller leverantörer som brustit i avtalsefterlevnad och polisanmälts. Trots detta finns det brister hos två av nämnderna som gör att kontrollsystemen inte kan bedömas vara tillräckliga.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens Vuxenutbildningscentrum hanterar risker kopplade till välfärdsbrott avseende utbildningsanordnare. Verksamheten gör flera kontroller men det saknas dokumenterade rutiner för flera kontroller såväl som rutiner för uppföljning och rapportering uppåt för dessa. Detta bedömer vi är en brist.

Vi bedömer även att individ- och familjenämnden har brister i sitt kontrollsystem. Kontrollerna bör stärkas och är inte utvecklade baserade på en riskanalys. Vi noterar att slutattest för ekonomiskt bistånd i praktiken sker efter att betalningen är verkställd. Det är en principiell felaktighet som avviker mot stadens attestregler. Detta bedömer vi är en allvarlig brist.

Vad gäller individ- och familjenämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden finns det statistik från aktualiserade utredningar och kontroller som inte har sammanställts i någon dokumentation för uppföljning och rapportering till nämnden. Vi bedömer att detta kan stärkas.

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi samtliga granskade nämnder att:

- ▶ Säkerställa att risker kopplat till välfärdsbrott, fusk eller oegentligheter omhändertas i nämndernas riskanalys- och internkontrollarbete.
- ▶ Säkerställa att enheterna arbetar ändamålsenligt med dokumenterade riskanalyser och kontrollplaner.

Individ- och familjenämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att verksamhetsspecifika anvisningar eller instruktioner för beslutsattest upprättas.
- ▶ Säkerställa att slutattest för ekonomiskt bistånd genomförs innan betalningen är verkställd, i enlighet med stadens attestregler.
- ▶ Stärka uppföljningen och återrapporteringen till nämnden avseende utredningar kring felaktiga utbetalningar (FUT) och polisanmälningar.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att dokumenterade rutiner upprättas för Vuxenutbildningscentrum och de kontroller som genomförs, såväl som rutiner för uppföljning och rapportering för dessa.
- ▶ Stärka uppföljningen och återrapporteringen till nämnden avseende oegentligheter som identifieras i Vuxenutbildningscentrums kontroller.

Revisionen har överlämnat revisionsrapporten till kommunfullmäktige. Rapporten är publicerad på stadens hemsida www.vasteras.se
För ytterligare information, kontakta revisionens ordförande Asta Matikainen Lecklin tfn: 076-896 43 86 eller revisionssekreterare Christel Modin tfn: 076-569 48 43.